

telo blažene Ozane popolnoma nedotaknjeno. Roke so tako dobro ohranjene, da izgledajo, kakor da bi bile modelirane iz rumenega voska. Kostje so še prevlečene s kožo, pod katero je še dovolj mišičjega tkiva. Del čela, nos, lice in podbradek so pokriti s kožo. V ustni duplini se je jasno videl osušeni jezik. Ko je bil prenos izvršen in nova rakev zaprta in zapečaten, so vsi člani komisije podpisali zapisnik. Ko se je vse to vršilo, je veliko število ljudi iz mesta bilo v cerkvi navzočih. Še več pa jih je zunaj čakalo. Med njimi je bila tudi neka mlada žena iz Črne Gore z detetom, ki je iskreno prosila: »Pustite me k Svetnici, da mi dete blagosloví!«

Pomen blažene Ozane.

Slavni francoski škof in pisatelj Bossuet je rekel: »Narodi tako dolgo trajajo, kakor dolgo so izvoljeni, ki so vredni, da se izberejo iz množice.« — Zakaj je bila Ozana izbrana iz množice jugoslovanskega naroda? V času, ko je Ozana bila rojena, je bilo med razumnostvom po Evropi, zlasti po mestih razširjeno pogansko mišljenje. Izobraženci so kaj radi čitali spise starih poganskih grških in rimskih pisateljev. Niso jih čitali samo radi lepe oblike, marveč tudi radi vsebine. To, kar so stari poganski pesniki in pisatelji opevali, jim je šlo do srca. Privzeli so si poganski način življenja, kakor da bi ne bili kristjani. Nečistost in sebičnost sta bili v Evropi razširjeni kakor kuga. Tako so bila pripravljena tla, v katera je na Nemškem začel Martin Luther sejati svojo krivo vero. Učil je, da vera sama zveličuje,

da dobra dela niso potrebna, da človek ni zmožen dobrih del, marveč da je vse, kar on stori, samo greh. V tistem času, ko je Luther širil ta nauk, je mlada Jugoslovanka, nekdanja pastirica s črnogorskega Lovčena, kot dominikanka v samostanu v Kotoru s svojim strogim spokornim življenjem dokazala, da je človek s pomočjo božje milosti sposoben za dobra dela. Ko je protestantizem na Nemškem oznanjal svobodo greha in nezmožnost človekovo za dobra dela, je mlada Jugoslovanka v Kotoru do krvi bičala svoje telo ter se s kamnom udarjala v prsi, da se je mogla potopiti v globine Kristusovega trpljenja. S svojimi junaškimi deli pokore je sijajno dokazala možnost in potrebo dobrih del.

Pomen blažene Ozane pa je še tudi na drugem področju, in sicer na področju zbližanja krščanskih cerkva. — Ozana je po rodu Jugoslovanka — Srbinja, bila je pravoslavne vere, pridružila se katoliški Cerkvi, v kateri je od Kristusovega zastopnika na zemlji proglašena za blaženo. Tako tvori vez med grško-pravoslavno in rimsko-katoliško Cerkvijo. Mi katoliški Jugoslavan smo od božje previdnosti poklicani, da pomagamo celiti tisto rano, ki jo je Cerkvi Kristusovi vsekal cerkveni razkol. To moremo storiti z molitvijo in s krščanskim kulturnim delovanjem kakor nas k temu navaja prelepa cirilmetodijska ideja. Ozanina priprošnja v nebesih bo spremljala to naše delo. Veliko, plemenito stremljenje za zbližanje vzhodne in zapadne Cerkve je dobilo novo zavetnico v nebesih. V tem je velik pomen te jugoslovanske svetnice.

IZ NEDELJO

Organizacija in posledice luteranstva.

Poglavarji Luthrove cerkve.

Nauk Luthra in njegovih tovarišev v besedi in spisih je pač prevrgel prejšnji cerkveni red, nikakor pa ni bil zmožen, da bi bil ustvaril mesto starega nekaj novega ter boljšega. Luther je tajil odločno, da bi bil Kristus ustanovitelj sploh kake cerkvene oblasti, radi tega mu je bil na potu vsak cerkveni red. Celo načelo občine, po katerem bi se naj razvijale posamezne cerkvene občine ter volile voditelje, se ni izkazalo kot zadostno. Pojavila se je brezglavost na cerkveno-verskem polju. Posledica tega je bila, da je grozil Luthrov nastop z uničenjem krščanskih resnic in zadnjih sledi krščanskega življenja. In vso to zmedo je gledal Luther brez moči in s preplašenostjo. Luther je bil premagan od dejanskih razmer ter žalostnih izkušenj, radi tega se je zatekel pod plašč posvetne oblasti. Posvetna oblast bi naj upeljala Luthrovo vero kot državno. V dosego tega cilja je oznanjal Luther in tovariši nauke o nalogah posvetne oblasti in o njenem razmerju do podložnikov. Ta načela so bila popolnoma tuja dosedajnim cerkvenim in so dgovarjala edino še staropoganskim časom. Luterani so zabijali neomejeno moč ter oblast posvetne oblasti nad podložniki in poslušnost celotnega cerkvenega reda posvetnjakom, da, pravica in dolžnost posvetne oblasti je vodstvo cerkvenih poslov. Knezi so postali po teh načelih oskrbniki cerkvenega premoženja ter posesti in tudi voditelji cerkvenih občin. Verski nauk in njegovo oznanjevanje je prišlo pod nadzorstvo posvetne oblasti in postalo odvisno od njene dobre volje. Na ta način je bila ustvarjena posvetna škofovska oblast deželnih knezov in glavno načelo protestantizma: Čegar dežela, tega tudi vera!

S tem je sicer otel Luther svoj nauk skorajšnje propasti, a je izročil vajeti novega gibanja v roke knezom ter njihovim pravnih zastopnikov in je igral od leta 1525 le postransko ulogo. — Gromel je proti rimskemu trinoštvu in sam je ustvaril toliko tiranskih papežev, kolikor je bilo v Nemčiji deželnih knezov. Do kmetskih puntov se ni izrekel nobeden od vladarjev za Luthrov nauk. Ko pa je bilo potlačeno ter uničeno nižje plemstvo in kmetje, je vzrasla moč knezov, podložniki so postali brezpravna raja. Izgled ter upanje na porast moči in na posest bogatega cerkvenega premoženja je potisnilo pod Luthrov klobuk od leta 1524 naprej veliko knezov, mestnih magistratov in državnih mest.

Ti knezi so uvedli v letih 1525-9 s silo versko novotarjijo v njim podložnih pokrajinah, porušili so samostane, upeljali novo službo božjo in na mesta

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Madžarskem so se pojavili nevarni kmečki revolucionarni nemiri, ker preživlja madjarsko poljedelsko prebivalstvo težko krizo. — Gibanje kmetskih delavcev in bajtarjev izrabljajo za monarhistično agitacijo, češ, da more obvarovati le kralj deželo agrarnega komunizma.

Italija proti Zvezi evropskih držav po načrtu francoskega zunanjega ministra Brianda. Francozi so skrajno nezadovoljni, ker izjavlja Mussolini, da politične, gospodarske in socialne razlike in narodnostne zahteve narodov v Evropi onemogočujejo evropsko zvezo. Po italjanskem mnenju bi bil prvi pogoj za evropsko zvezo sprememba obstoječih mirovnih pogodb. Briand je izjavil francoskim časnikarjem, da francosko-italjanskih pogajanj za odstranitev nasprotstev med tema državama ne zavlačuje Francija, ampak so jih zavlekli trije Mussolinijevi majski govori z ostrimi izjavami.

Forenjenje prosto francoske zasedbe. Dne 1. julija je izpraznila Francija Forenjenje po 12 letih zasedbe. S tem dnem je bila pravzaprav končana svetovna vojna, ki je trajala 16 let: od 28. juni-

ja 1914, ko je bil ustreljen v Sarajevu nadvojvoda Ferdinand, do 30. junija 1930, ko so zapustile francoske čete nemško ozemlje. Ako bi izpraznila Francoska še Posarje, potem bi bila odstranjena zadnja sporna točka med Nemci in Francozi.

Diktator Rusije zmagovalac. Malokdo je pričakoval, da bo odnesel diktator Rusije Stalin iz kongresa komunistične stranke popolno zmago. Proti pričakovanju se je na kongresu vdala desničarska opozicija in obljubila strankarsko pokorščino. Od voditeljev opozicije ostane samo še Buharin, ki se ni udeležil kongresa radi bolehnosti. Po poročilih angleškega časopisja je sklenila po kongresu sovjetska vlada ukinitve protiverske politike in sicer: cerkev ne bo več zapirala. Proglasila bo versko prostost in bo nehala podpirati brezbožnike. Duhovščina vseh veroizpovedi bo prejemale nakazila za kruh kakor ostalo prebivalstvo. Poleg kmečkega odpora so vplivala na Stalina protestna zborovanja katolikov po inozemstvu, da se je zbal in ubral čisto novo pot glede verskega vprašanja.

Sanatorij v Mariboru. Gosposka 49, telefon 2358. — Najmodernejši urejen za operacije in zdravljenje z zdravilnimi aparati (višinsko solnce, diaternija, tenizator). Lastnik: Primarij dr. Čerinič Mirko, specialist za kirurgijo.

katoliških duhovnikov so bili postavljeni protestantovski pridigarji. Podložnikom je bilo dano na prosto: Ali se okleniti nove vere, ali se pa izseliti s trebuhom za kruhom. Samo nasilnim potom so bile Luthrove brezglave novotarije razširjene in s časom ukošenjene.

Slabe posledice novotarij.

Katoliška vrhovna cerkvena oblast je Luthrove nauke obsodila ter zavrgla. Da bi se skrili pred odgovornostjo, je učil Luther, da si mora vsak ustvariti svojo lastno vero iz svetega pisma. Vsaka verska občina je poklicana, da sodi o pravi veri. Na ta način ne more biti nobeden krivi prerok med poslušalci, ampak samo med oznanjevalci. Radi tega so morali biti tudi vsi veroučitelji s svojimi nauki vred podložni poslušalcem. Luther je razglašal z vso gotovostjo, da ni prejel novega evangelija od nikogar kakor iz nebes in o tem nimajo razsojati niti angeli. Bil je uverjen, da bo ta njegov evangelij sprejet od vseh. — Uspeh pa je bil v resnici čisto drugačen, zmešnjava v verskih resnicah in glede njih oznanjanja. Vsak od Luthrovih učencev je pridigal svoj nauk, a vsi so se upirali na začetnika te babilonske zmeđe. Že leta 1525 je priznal Luther sam: »Ta noče krsta, drugi ta ji zakramente, zopet tretji poriva še en svet med dosedanjega in sodni dan. Nekateri učijo, Kristus ni Bog, nekateri pravijo tako in zopet tako in radi tega je toliko verskih ločin in ver kakor je glav.«

Novi nauk o opravičenju le po veri brez zaslužnja dobrih del je uničil požrtvovalnost, ki je ustvarila v srednjem veku tako nekaj veličastnega v skrbi za ubožce, bolnike, sirote ter za šolstvo in je dovedel do popolnega poluma ljubezenskega delovanja.

Luther sam je začel kmalu tožiti o pomanjkanju idealnih dobrih, ko piše: »Pod papežem je bil vsak usmiljen ter dobrosrčen, vsak je dal z veseljem z obema rokama, sedaj pa noče nikdo nič dati za sveti evangelij, ampak le vzeti.«

Luthrov nastop je uničil nadalje duševno delovanje s tem, da so propadla v primeroma kratkem času vsa vseučilišča. Najbolj žalostna posledica Luthrove »prostosti krščanskega človeka« je bila pa popolna propast morale in v tolikih slučajih uvedba množestva, katerega Luther sam ni upal pobijati, pač pa so ga naravnost priporočali nekateri njegovih najboljših učencev. Luther sam je zabeležil o splošnem propadanju sledeče besede: »Po tem nauku (njegovem evangeliju) postaja svet čim dalje slabši, to je hudičevo delo in njegova trgovina, kakor je videti, da so ljudje sedaj bolj skopi, bolj neusmiljeni, bolj nečisti, predrznejši in splošno slabši nego so bili pod papežem.«

Vozni red za Din 2^a

(po pošti Din 2.50 poslati v znamkah naprej, ako se naroči le en izvoz) za vse železniške in avtobusne proge Slovenije dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kdor ga rabi
ta ga ceni

Ob svežih duhovniških grobovih.

V zadnjem času se je lotila smrt z neusmiljeno žetvijo med mariborsko starejšo duhovščino. Komaj smo se ločili od groba blagopokojnega prošta dr. Mateka, že smo spremljali na zadnji poti v torek popoldne prof. Josipa Zidanška. Pogreba se je udeležilo lepo število duhovnih sobratov s pomožnim škofom dr. Tomažičem na čelu, ki je vodil pogreb in govoril rajnemu tudi ganljive poslovilne besede. Na zadnji poti so spremljali blagopokojnega namestnika bana dr. Pirkmajer, mariborski župan dr. Juvan, bivši oblastni predsednik dr. Leskovar in več drugih višjih zastopnikov uradov. Žalostinke mu je pelo pevsko društvo »Maribor«.

Že pri pogrebu g. Zidanška so govorili, da je na smrtni postelji stolni župnik in kanonik g. Franc Moravec. In res v sredo zjutraj, dne 2. julija je izdihnil tudi ta plemeniti gospod na posledicah zastrupljenja krvi. Mariborčani kar verjeti niso mogli, da je preminul g. stolni župnik, ko je vendar v nedeljo poprej še blagoslovil smehljajočega obraza ob Pristanu novi mariborski motorni čoln.

Pokojni gospod kanonik je bil rojen 7. avgusta 1864 pri Veliki Nedelji. — Mašniško posvečenje je prejel 16. julija 1888. Kaplanoval je pri Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji, pri Mali Nedelji (kjer je bil provizor in zopet kaplan), pri Sv. Petru v Gornji Radgoni, mestni kaplan in vikar v Ptuj. Od 1. januarja 1903 do 15. avgusta 1904 je bil župnik pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Mestni stolni župnik v Mariboru od 16. avgusta 1904 do dneva smrti.

Kot vnet in goreč dušni pastir je bil

priljubljen na vseh službenih mestih in posebno še v Mariboru, kjer ga je čislalo in cenilo vse radi izredne ljudečnosti. Skrbel je požrtvovalno za hišo božjo in plačal iz svojega polovice za nove zvone stolne cerkve. Izven pastirske službe se je briga za krščanska društva in razne mestne socialne organizacije, katerim je bil voditelj in dober svetovalec. Ena njegovih najbolj hvaležnih in že toliko let toližanj vsestransko blagodejno delujočih organizacij je Krščanska ženska zveza, katero je ustanovil skupno z rajnim dr. Medvedom, je bil njen mnogoletni voditelj ter častni član.

Težko ga bo pogrešala mariborska mlajša duhovščina, ki se je shajala dnevno v gostoljubnem župnišču in jej je bil pokojni dekan in kanonik v nerisikaterem oziru oče.

Rajni g. stolni župnik bo ostal kot duhovnik, organizator in družabnik vsem, ki so ga poznali, v najboljšem ter trajno hvaležnem spominu!

Pogreba g. stolnega župnika v petek popoldne se je udeležilo nad 100 duhovnikov, celjski opat, ptujski prošt in zastopnik vseučilišča dr. Luknam z dvema ljubljanskima kanonikoma. Sprevod je vodil pom. škof dr. Tomažič ob asistenci dveh pokojnikovih tovarišev monsig. prof. Vrežeta in monsig. dekana Rotnerja iz Skal. V stolni cerkvi je govoril poslovilne besede kanonik dr. Vraher, ki je naglašal pokojnikovo skrb za župljane in olepšavo hiše božje. — Veličasten je bil sprevod iz stolne cerkve na magdalensko pokopališče, kjer se je poslovil od rajnega presv. pom. škof dr. I. Tomažič. Bansko upravo je zastopal pri pogrebu inšpektor dr. Schaubach, mestno občino župan dr. Juvan. Vsi mariborski uradi so poslali zastopnike, stolni župljani so spremili svojega župnika na zadnji poti v obilnem številu in pokazali s tem priljubljenost, katero je užival.

NOVICE

Novomašniki 1930. V nedeljo, dne 6. julija je ob 7. uri zjutraj prevzvišeni g. nadpastir podelil sveto mašniško posvečenje osmerim letošnjim čč. gg. novomašnikom. (Deveti bo posvečen pa 13. julija.) Nove maše bodo darovali v sledečem redu: Alojzij Juranovič: 15. avgusta pri Sv. Križu pri Ljutomeru (pridigar: prelat dr. Matija Slavič). —

Franc Korban: 20. julija v baziliki Matere Milosti (pridigar: P. Gabrijel Planinšek). — Jožef Lamprecht: 13. julija pri Sv. Mihaelu nad Šoštanjem (pridigar: špirtual Anton Karo). — Franc Modrinjak: 10. avgusta v Središču (pridigar: pomožni škof dr. Ivan Tomažič). — Rupert Pušnjak: 20. julija (radi bolezn mater najbrže še le avgusta) pri Sv. Lovrencu na Pohorju (pridigar: brat Bogomir Pušnjak). — Jožef Schöndorfer: 27. julija v Starem trgu (pridigar: profesor Pavel Zivornik). — Franc Šmon: 20. julija pri Sv.